

กระทู้ถามที่ ๔๓๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๕ มกราคม ๒๕๔๒

เรื่อง การดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจ ตามแนวทางสถาบันกองทุนการเงินระหว่างประเทศ
ทราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

เอกสารรายงานการประเมินผลงานการกอบกู้วิกฤติการณ์เศรษฐกิจในเอเชียและแนวทางแก้ไข
ของสถาบันกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ซึ่งได้ประเมินผลโครงการให้ความช่วยเหลือวิกฤติการณ์
ต่อสาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐเกาหลี และไทย ซึ่งได้เผยแพร่เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๒
ที่ผ่านมา มีเนื้อหายอมรับความผิดพลาดในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรการด้านการเงินการคลัง
ที่เข้มงวดเกินไปทำให้ภาวะทางเศรษฐกิจชะลอลง และนำไปสู่ภาวะที่เลวร้ายยิ่งขึ้น เพราะเกิดจากการ
ประเมินและคาดการณ์ภาพรวมของระบบเศรษฐกิจของประเทศเหล่านั้น (รวมทั้งประเทศไทย) ผิดพลาด
จากเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามดังนี้

๑. การดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจตามแนวทางของสถาบันกองทุนการเงินระหว่างประเทศ
ที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. หนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ ๑ - ๖ มีสาระสำคัญอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. หนังสือแสดงเจตจำนงฉบับที่ ๗ (ที่กำลังจะจัดทำ) มีจุดเน้นในการแก้ไขวิกฤติเศรษฐกิจ
ในเรื่องใด ขอทราบรายละเอียด

การดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจตามแนวทางสถาบันกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่ผ่านมา
มีข้อผิดพลาดหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคความหวังใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๔๓๒ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจตามแนวทางสถาบันกองทุนการเงินระหว่างประเทศ

ข้าพเจ้า นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความเกียรตินี้ ดังนี้

คำถามข้อ ๑ การดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจตามแนวทางของสถาบันกองทุนการเงิน
ระหว่างประเทศที่ผ่านมา มีผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๑ ตามที่ประเทศไทยได้มีหนังสือแสดงเจตจำนงขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการ
และการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศผ่านโครงการเงินกู้ Stand - by - arrangement
โดยมีระยะเวลาเบิกถอน ๓๔ เดือน ในวงเงิน ๒,๕๐๐ ล้านดอลลาร์ หรือประมาณห้าเท่าของจำนวน
โควตาของประเทศไทย (ประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านดอลลาร์ สรอ.) ยังไม่รวมถึงความช่วยเหลือในรูปแบบเงินกู้
จากธนาคารโลกและธนาคารพัฒนาเอเชีย รวมทั้งเงินสมทบจากมิตรประเทศอีกกว่าหนึ่งหมื่นล้านดอลลาร์
สรอ. เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นมา นั้น จนถึงขณะนี้ ประเทศไทยได้ดำเนินการทบทวน
แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจตามหนังสือแสดงเจตจำนงฯ แล้ว รวม ๗ ฉบับ ซึ่งนับว่าได้ผลเป็นที่น่าพอใจ
อย่างยิ่ง เนื่องจากแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจมีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่องทั้งในด้านการดำเนินนโยบายและ
ผลที่มีต่อเศรษฐกิจ กล่าวคือ การดำเนินนโยบายการเงินการคลังที่สนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ
ได้ส่งผลให้ผลผลิตส่วนใหญ่ในระบบเริ่มทรงตัว จากที่เศรษฐกิจได้หดตัวลงร้อยละ ๐.๔ และ ๘.๐
ในปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑ และคาดว่าในปี ๒๕๔๒ เศรษฐกิจจะเติบโตร้อยละ ๑.๐ โดยเริ่มตั้งแต่นั้น
ไตรมาสที่ ๓ เป็นต้นไป ด้านเสถียรภาพในประเทศที่พิจารณาจากภาวะเงินเฟ้อ ปรากฏว่าอัตราเงินเฟ้อ
ก็ได้ลดลงอย่างมาก คาดว่าจะเหลือเพียงร้อยละ ๒.๕ ในปี ๒๕๔๒ เท่านั้น จากที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๖
ในปี ๒๕๔๐ เป็นร้อยละ ๘.๑ ในปี ๒๕๔๑ ขณะที่ฐานะด้านต่างประเทศมีความมั่นคงมากขึ้น
จากการที่ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี ๒๕๔๑ กลับมาเกินดุลเป็นจำนวนสูงถึง ๑๔.๑ พันล้านดอลลาร์
สรอ. หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ ของผลผลิตรวม เมื่อเทียบกับที่ขาดดุล ๓.๓ พันล้านดอลลาร์ สรอ.
หรือคิดเป็นร้อยละ ๒.๒ ของผลผลิตรวมในปี ๒๕๔๐ และในปี ๒๕๔๒ เชื่อว่าการเกินดุลจะลดลง
ไปบ้างเนื่องจากการเริ่มฟื้นตัวของเศรษฐกิจในปีนี้ โดยการนำเข้าจะเริ่มสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การเกินดุล
บัญชีเดินสะพัดลดลงไปเป็น ๑๒.๐ พันล้านดอลลาร์ สรอ. หรือคิดเป็นร้อยละ ๘.๘ ของผลผลิตรวม
เมื่อเศรษฐกิจมีเสถียรภาพความเชื่อมั่นที่เพิ่มสูงขึ้นส่งผลให้เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี ๒๕๔๑

เพิ่มเป็น ๒๕.๖ พันล้านดอลลาร์ สรอ. จากเดิมที่เหลือประมาณ ๐.๘ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในการต่อสู้กับการโจมตีค่าเงินบาทในตลาดซื้อขายเงินตราต่างประเทศล่วงหน้า ก่อนเข้าขอรับความช่วยเหลือทางวิชาการและการเงินจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศในเดือนสิงหาคม ๒๕๔๐ ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยที่ลดต่ำลงกว่าระดับก่อนเกิดวิกฤติการณ์จึงไม่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน สิ่งเหล่านี้เป็นความสำเร็จที่สำคัญเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศคู่ค้าของไทย รวมทั้งประเทศที่เป็นตลาดเกิดใหม่ในภูมิภาคต่าง ๆ ที่ยังขาดเสถียรภาพและมีความอ่อนแอทางเศรษฐกิจ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลยังคงมีความจำเป็นต้องเร่งการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจหลังจากที่เศรษฐกิจด้านมหภาคได้รับการแก้ไขจนกลับมามีเสถียรภาพอีกครั้งหนึ่ง โดยเฉพาะการเสริมสร้างความแข็งแกร่งในภาคการเงินการธนาคาร และการเร่งกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ของภาคธุรกิจเอกชน เพื่อให้การประนอมหนี้นำไปสู่การปล่อยสินเชื่อหล่อเลี้ยงระบบเศรษฐกิจตามปกติต่อไป ในส่วนของทางการเองก็ได้เร่งดำเนินมาตรการรายจ่ายช่วยกระตุ้นการฟื้นฟูเศรษฐกิจทั้งในส่วนของงบประมาณและเงินกู้ตามแผนมิยาซาวางเงิน ๑,๔๕๐ ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือประมาณ ๕๓,๐๐๐ ล้านบาท โดยเน้นการลงทุนที่ก่อให้เกิดผลผลิต และการสร้างงานภายในประเทศ เพื่อบรรเทาผลกระทบทางสังคมที่เกิดจากวิกฤติเศรษฐกิจในพื้นที่ และกลุ่มเป้าหมายที่ยากจนทั้งในเมืองและชนบทเพื่อสร้างรากฐานการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนในระยะต่อไป

คำถามข้อ ๒ หนังสือแสดงเจตจำนง ฯ ฉบับที่ ๑ - ๖ มีสาระสำคัญอย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๒ กรอบเศรษฐกิจมหภาคภายใต้การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ และการเงิน

จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. การฟื้นฟูเศรษฐกิจ
๒. การดูแลอัตราเงินเฟ้อ เพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจภายในประเทศ
๓. การลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด เพื่อรักษาเสถียรภาพเศรษฐกิจด้านต่างประเทศ
๔. การรักษาระดับเงินสำรองระหว่างประเทศ

หนังสือแสดงเจตจำนง ฯ ฉบับที่ ๑ มีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การปรับโครงสร้างภาคการเงิน

๑.๑ การสร้างความเชื่อมั่นในระบบการเงิน โดยแยกสถาบันการเงินที่มีปัญหาออกจากสถาบันการเงินที่ยังมั่นคง การรับประกันผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ รวมทั้งการเสริมสภาพคล่อง

๒.๒ การเสริมสร้างความมั่นคงในระบบการเงิน เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการแข่งขันในระดับนานาชาติ

๒. การรักษาวินัยทางการคลัง

๒.๑ ด้านฐานะการคลัง ปรับเป้าหมายการขาดดุลการคลังในปีงบประมาณ ๒๕๔๐ จากร้อยละ ๑.๖ ของผลผลิตรวม เป็นการเกินดุลร้อยละ ๑ ของผลผลิตรวม ในปีงบประมาณ ๒๕๔๑ เพื่อช่วยลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด และรองรับรายจ่ายอันอาจเกิดจากการฟื้นฟูภาคการเงิน

๒.๒ ด้านรายจ่าย ตัดทอนงบประมาณรายจ่าย ควบคุมอัตราเบิกจ่ายและควบคุมการใช้งบผูกพันโดยการจำกัดรายจ่ายที่กั้นมาจากปีก่อนๆ ทั้งนี้ ให้สามารถจัดสรรงบประมาณไปสู่ภาคเศรษฐกิจสำคัญอย่างเพียงพอ

๒.๓ ด้านรายรับ รัฐบาลจะเพิ่มอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มจากร้อยละ ๗ เป็นร้อยละ ๑๐ ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๔๐ เป็นต้นไป และหากฐานะการคลังต่ำกว่าเป้าหมาย จะดำเนินการเพิ่มอัตราภาษีบางประเภทหรือขยายฐานภาษี

๒.๔ ให้การลงทุนของรัฐวิสาหกิจอยู่ในภาวะสมดุล (เท่ากับ Retained Income) ทั้งนี้ จะต้องมีการปรับค่าบริการให้สะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริง รวมทั้งการแปรรูปรัฐวิสาหกิจด้วย

๓. นโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

๓.๑ เน้นการสร้างเสถียรภาพในตลาดเงินตราต่างประเทศ

๓.๒ การฟื้นฟูภาคการเงิน กำหนดเป้าหมายปริมาณเงิน รวมบริษัทเงินทุน (M2A) ในปี ๒๕๔๐ ให้ขยายตัวเพียงร้อยละ ๗ และปี ๒๕๔๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๑

๓.๓ ให้ฐานเงินในปี ๒๕๔๐ ขยายตัวร้อยละ ๘ และปี ๒๕๔๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๑

๔. นโยบายและเป้าหมายด้านดุลการชำระเงิน

๔.๑ ลดการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด ปี ๒๕๔๐ ให้เหลือร้อยละ ๕ ของผลผลิตรวม และปี ๒๕๔๑ ร้อยละ ๓ ของผลผลิตรวม

๔.๒ การรักษาเงินสำรองระหว่างประเทศให้อยู่ในระดับเทียบเท่ามูลค่าการนำเข้า ประมาณ ๔ - ๕ เดือน โดยในปี ๒๕๔๐ มีจำนวน ๒๓ พันล้านดอลลาร์ สรอ. และปี ๒๕๔๑ จำนวน ๒๔.๕ พันล้านดอลลาร์ สรอ.

๔.๓ สร้างความเชื่อมั่นให้กับเจ้าหน้าที่ธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศในการต่อสัญญาเงินกู้ระยะสั้น และสนับสนุนให้มีเงินทุนระยะยาวมากขึ้น

๔.๔ ทางกรจะสนับสนุนให้มีการไหลเข้าของเงินตราต่างประเทศเป็นไปตามปกติ โดยจะยกเลิกการแบ่งแยกตลาดเงินบาท Onshore และ Offshore เมื่อค่าเงินบาทมีเสถียรภาพ

๕. ให้มีการเปิดเผยข้อมูลภายใต้โครงการ SDDS (Special Data Dissemination Standard) เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและเอื้ออำนวยต่อการประเมินภาวะเศรษฐกิจ

หนังสือแสดงเจตจำนง ๑ ฉบับที่ ๒ มีสาระสำคัญ ดังนี้

การประเมินภาพรวมเศรษฐกิจใหม่ในระยะสั้นไม่ได้เป็นไปตามที่คาดไว้ในตอนเริ่มเข้าโครงการ ขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากปัญหาด้านความเชื่อมั่นได้ส่งผลให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวอย่างต่อเนื่อง และเป็นแรงกดดันต่ออัตราดอกเบี้ย การใช้จ่ายลงทุนภาคเอกชน ลดลงกว่าที่คาดไว้มาก เศรษฐกิจไทยในระยะสั้นนี้จึงจะยังคงชะลอตัวอยู่

๑. มาตรการฟื้นฟูภาคการเงิน

๑.๑ ยกกระตักการกำกับดูแลสถาบันการเงินไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับสถาบันการเงินที่เปิดดำเนินงานอยู่ อาทิ เพิ่มความเข้มงวดในการจัดชั้นสินเชื่อ กำหนดเงื่อนไขเวลาในการเพิ่มทุน ลดชั้นตอนในกระบวนการฟ้องล้มละลายและการบังคับหลักประกัน ปรับปรุงระบบบัญชีและมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูล

๑.๒ จัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินเพื่อดำเนินแผนฟื้นฟูบริษัทเงินทุน ที่ถูกระงับกิจการ ๕๘ แห่งให้เสร็จสิ้นภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๐

๑.๓ การเปิดเสรีภาคการเงิน โดยให้ต่างชาติถือหุ้นข้างมากในสถาบันการเงินไทยเป็นเวลา ๑๐ ปี และเมื่อพ้น ๑๐ ปีแล้วจะไม่ถูกบังคับให้ขายหุ้นที่มีอยู่ แต่จะไม่สามารถซื้อหุ้นเพิ่มทุนตราบเท่าที่ สัดส่วนการถือหุ้นยังเกินกว่าร้อยละ ๔๕

๒. นโยบายการคลัง

๒.๑ รักษาการเกินดุลการคลังภาครัฐในปีงบประมาณ ๒๕๔๑ ไว้ที่ร้อยละ ๑ ของผลผลิตรวม เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีรายได้เพียงพอที่จะรองรับการใช้จ่ายในการปรับโครงสร้างภาคการเงิน และยังเป็นการส่งสัญญาณถึงความตั้งใจของรัฐบาลในการดำเนินตามแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจของกองทุนการเงินระหว่างประเทศอีกด้วย

๒.๒ ดัดทอนงบประมาณรายจ่ายปี ๒๕๔๑ ในวงเงิน ๒๓ พันล้านบาท และปรับลดรายจ่ายเหลืออีก ๑๐ พันล้านบาท วงเงินที่ดัดทอนคิดเป็นประมาณร้อยละ ๐.๖ ของผลผลิตรวม

๒.๓ เพิ่มรายได้รัฐบาล โดยปรับเพิ่มอัตราภาษีรถยนต์และสินค้าฟุ่มเฟือย

๒.๔ รักษาฐานะการเงินของรัฐวิสาหกิจให้สมดุล และปรับค่าบริการให้สะท้อนต้นทุนที่สูงขึ้นจากการอ่อนตัวของค่าเงินบาท

๒.๕ การแปรรูปรัฐวิสาหกิจยังคงเป็นเป้าหมายหลักของแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ

tion

๓. นโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

การ

ผล

ชน

๓.๑ ดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดต่อไป โดยจะใช้นโยบายอัตราดอกเบี้ยที่ยืดหยุ่นในสถานการณ์ที่ตลาดเงินตราต่างประเทศเกิดความไม่แน่นอน และหากจำเป็นจะดูแลให้อัตราดอกเบี้ยระยะสั้นอยู่ในระดับที่สูงกว่าร้อยละ ๑๕ - ๒๐ ในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๐ ถึงเดือนมีนาคม ๒๕๔๑ จนกว่าอัตราแลกเปลี่ยนจะกลับสู่ความมีเสถียรภาพ

๓.๒ ทบทวนแผนการเงินใหม่ เนื่องจากมีการไหลออกของเงินทุนต่างประเทศมากกว่าที่คาดไว้ ทำให้อัตราแลกเปลี่ยนอ่อนตัวอย่างต่อเนื่อง จึงต้องปรับลดความต้องการถือเงินบาท (M2A) ณ สิ้นปี ๒๕๔๐ จากร้อยละ ๗ เหลือร้อยละ ๑.๕ และให้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๖.๘ ในปี ๒๕๔๑

กัน

ชื่อ

วัน

๓.๓ ลดความต้องการถือเงินสด โดยปรับลดฐานเงิน ณ สิ้นปี ๒๕๔๐ จากร้อยละ ๘ เหลือร้อยละ ๔.๔ และให้เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๖.๘ ในปี ๒๕๔๑

๔. นโยบายและเป้าหมายด้านดุลการชำระเงิน

ทุน

ลา

ที่

๔.๑ ปรับฐานะดุลบัญชีเดินสะพัดในปี ๒๕๔๐ ให้ขาดดุลลดลงจากร้อยละ ๕.๐ เป็นร้อยละ ๓.๕ ของผลผลิตรวม และขาดดุลเหลือเพียงร้อยละ ๑.๘ ของผลผลิตรวม ในปี ๒๕๔๑

๔.๒ รักษาเงินสำรองระหว่างประเทศให้อยู่ในระดับ ๒๓ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี ๒๕๔๐ และเพิ่มเป็น ๒๔.๘ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี ๒๕๔๑ เพื่อให้มีความคล่องตัวในการบริหารเงินสำรองระหว่างประเทศและหนี้ต่างประเทศ

๔.๓ ยกเลิกข้อจำกัดในการซื้อขายและกู้ยืมเงินบาทโดยชาวต่างประเทศ

๕. ดำเนินการลดผลกระทบด้านสังคม โดยขอรับการสนับสนุนเงินกู้จากต่างประเทศ

หนังสือแสดงเจตจำนง ฯ ฉบับที่ ๓ มีสาระสำคัญ ดังนี้

ตั้งแต่รัฐบาลชุดนี้เข้ามาบริหารประเทศ ได้ให้ความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นของสาธารณชนต่อแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจที่ได้ตกลงไว้กับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ แต่เนื่องจากสถานการณ์ที่รุนแรงขึ้นในภูมิภาคได้เพิ่มแรงกดดันต่อการเคลื่อนย้ายของเงินทุน ทำให้ค่าเงินบาทอ่อนตัวลงและภาวะเศรษฐกิจตกต่ำกว่าที่เคยคาดการณ์ไว้มาก จึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจโดยให้ความสำคัญต่อการสร้างเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนอย่างรวดเร็ว ในขณะเดียวกันพยายามควบคุม และบรรเทาผลกระทบทางลบต่อสังคมอันเนื่องมาจากการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ

๑. มาตรการปฏิรูปภาคการเงิน

๑.๑ การเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ระบบการเงิน กำหนดแผนเพิ่มทุนประจำปี ๒๕๔๑ ให้แล้วเสร็จภายในกลางเดือนสิงหาคม ๒๕๔๑ เพื่อให้อัตราส่วนเงินกองทุนอยู่ในระดับที่เหมาะสม โดยทางการจะลดการแทรกแซงด้วยการลดทุนและเพิ่มทุนใหม่ผ่านกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน และหันมาส่งเสริมให้ออกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศเข้ามาเพิ่มทุนแทน

๑.๒ ให้องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงินกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการจำหน่ายสินทรัพย์ของบริษัทเงินทุนที่ถูกปิดกิจการ ๕๖ แห่ง ให้เสร็จสิ้นภายในกลางเดือนมีนาคม ๒๕๕๑ โดยให้จัดตั้งธนาคารรัตนสินเข้าซื้อสินทรัพย์ที่มีคุณภาพ และบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (บพส.) ประมูลซื้อเพื่อบริหารสินทรัพย์ด้วยคุณภาพให้ได้รับผลตอบแทนกลับคืนมา

๑.๓ เสริมสร้างประสิทธิภาพการดำเนินงานของธนาคารกลาง โดยการปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและความเป็นอิสระของธนาคารแห่งประเทศไทย

๒. นโยบายการคลัง

๒.๑ ปรับฐานะการคลังภาครัฐในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ จากการเกินดุลร้อยละ ๑ เป็นการขาดดุลร้อยละ ๒ ของผลผลิตรวม เนื่องจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจและผลกระทบจากการอ่อนตัวของค่าเงินบาท

๒.๒ ปรับฐานะการเงินของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ จากสมดุลให้เป็นการขาดดุลร้อยละ ๐.๕ ของผลผลิตรวม

๒.๓ มาตรการชดเชยการขาดดุล โดยการเพิ่มรายได้จากภาษีอากรร้อยละ ๐.๕ ของผลผลิตรวม การตัดทอนโครงการลงทุนที่มีระดับความสำคัญต่ำร้อยละ ๐.๕ ของผลผลิตรวม และการกู้เงินจากในประเทศและต่างประเทศร้อยละ ๑.๕ ของผลผลิตรวม

๒.๔ เร่งการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในสาขาขนส่ง พลังงาน น้ำมัน และการสื่อสาร

๓. นโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

๓.๑ ทิศทางจะเพิ่มความยืดหยุ่นในการดำเนินนโยบายอัตราดอกเบี้ยผ่านกลไกตลาดซื้อคืนเมื่อมีแรงกดดันด้านอัตราแลกเปลี่ยน จนกว่าอัตราแลกเปลี่ยนจะเคลื่อนไหวอยู่ในช่วงที่เหมาะสมจึงจะปรับลดอัตราดอกเบี้ยลง เพื่อมิให้เกิดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นต่อภาคธุรกิจเอกชนและระบบธนาคารจากการที่สภาพคล่องตึงตัวเป็นระยะเวลาสั้น

๓.๒ ปรับลดความต้องการถือเงินบาท (M2A) ณ สิ้นปี ๒๕๕๑ จากร้อยละ ๖.๘ เหลือร้อยละ ๕.๑ และปรับลดฐานเงิน ณ สิ้นปี ๒๕๕๑ จากร้อยละ ๖.๘ เหลือร้อยละ ๖.๖ เพื่อให้ความต้องการถือเงินสดเมื่อเทียบกับเงินฝากที่สถาบันการเงินอยู่ในระดับที่เหมาะสม สอดคล้องกับการหดตัวทางเศรษฐกิจ และอัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับสูงกว่าที่คาดไว้

๓.๓ ดำเนินมาตรการเพื่อให้ภาคเศรษฐกิจสำคัญได้รับจัดสรรสินเชื่ออย่างเพียงพอเพื่อนำไปสู่การฟื้นตัวของเศรษฐกิจ ให้แก่ผู้ส่งออก ธุรกิจขนาดย่อม ผู้ผลิตในภาคเกษตรในอัตราดอกเบี้ยต่ำผ่าน EXIM BANK IFCT ธนาคารพาณิชย์ ธกส. บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรมขนาดย่อมรวมทั้งสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัยแก่ผู้มีรายได้น้อยผ่านธนาคารอาคารสงเคราะห์

๕. นโยบายและเป้าหมายด้านดุลการชำระเงิน

๕.๑ ปรับฐานะดุลบัญชีเดินสะพัดปี ๒๕๔๑ จากการขาดดุลร้อยละ ๑.๘ เป็นการเกินดุลร้อยละ ๓.๘ ของผลผลิตรวม

๕.๒ รักษาเงินสำรองระหว่างประเทศให้อยู่ในระดับ ๒๓ - ๒๕ พันล้านดอลลาร์ สรอ. โดยจะคงระดับฐานะเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิไว้ที่ ๘ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี ๒๕๔๑

๕. ดำเนินมาตรการเพิ่มเติมเพื่อบรรเทาผลกระทบด้านสังคมด้วยความร่วมมือของธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาเอเชีย และกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจโอเชียเนีย (OECF) เพื่อบรรเทาความยากจน สนับสนุนการสร้างงาน เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและสาธารณสุข เป็นต้น

๖. การปฏิรูปกฎหมาย อาทิ กฎหมายล้มละลาย กระบวนการฟื้นฟูกิจการ การบังคับหลักประกัน รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างภาคธุรกิจและภาคการเงิน

หนังสือแสดงเจตจำนง ฯ ฉบับที่ ๔ มีสาระสำคัญ ดังนี้

กรอบนโยบายที่ปรับปรุงใหม่ในการทบทวนแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเร่งปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจและลดความเสี่ยงของอุปสงค์ภาคเอกชน ซึ่งจะช่วยให้เศรษฐกิจถึงจุดต่ำสุดและเริ่มฟื้นตัวอย่างยั่งยืน และหากมีแรงกดดันใหม่เกิดขึ้นก็พร้อมที่จะดำเนินการเพิ่มเติมที่จำเป็นเพื่อให้แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจประสบผลสำเร็จ

๑. การปรับโครงสร้างภาคการเงิน

๑.๑ ยังคงให้ความสำคัญกับการจัดชั้นสินทรัพย์และการกันสำรองให้เข้มงวดขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยเพิ่มความเชื่อมั่นและกระตุ้นความสนใจของนักลงทุนต่อการเพิ่มทุน เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของเงินกองทุนของสถาบันการเงิน

๑.๒ จะต้องดูแลให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจมีฐานะการเงินที่มั่นคง มีการกำกับดูแลที่เหมาะสมและมีเงินทุนที่เพียงพอ เพื่อเพิ่มบทบาทในการให้สินเชื่อแก่ระบบเศรษฐกิจ

๒. นโยบายการคลัง

๒.๑ ปรับฐานะการคลังภาครัฐในปีงบประมาณ ๒๕๔๑ จากการขาดดุลร้อยละ ๒ เพิ่มเป็นร้อยละ ๓ ของผลผลิตรวม เพื่อชดเชยสภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจที่เกิดจากการหดตัวของการบริโภค และการลงทุนภาคเอกชน

๒.๒ ปรับฐานะการเงินของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ ๒๕๔๑ จากการขาดดุลร้อยละ ๐.๔ เพิ่มเป็นร้อยละ ๐.๖ ของผลผลิตรวม เนื่องจากรายได้ของรัฐวิสาหกิจลดลง

๒.๓ กำหนดเงื่อนไขเวลาที่แน่นอนในการแปรรูปรัฐวิสาหกิจให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น

๓. นโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

๓.๑ ทิศทางการจะขึ้นอัตราดอกเบี้ยและดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดตามความจำเป็น เพื่อให้อัตราแลกเปลี่ยนยังคงมีเสถียรภาพ และสนองตอบความต้องการสภาพคล่องของภาคเอกชนได้ดีขึ้น

๓.๒ ปรับเพิ่มความต้องการถือเงินบาท (M2A) ณ สิ้นปี ๒๕๕๑ จากร้อยละ ๕.๑ เป็นร้อยละ ๕ และปรับเพิ่มฐานเงิน ณ สิ้นปี ๒๕๕๑ ให้อยู่ในช่วงร้อยละ ๖.๖ - ๘.๐ เพื่อให้สอดคล้องกับความเชื่อมั่นของตลาดและแนวโน้มความต้องการเงินบาทที่เพิ่มขึ้น

๓.๓ ลดการบิดเบือนในตลาดเงินที่เกิดจากการระดมทุนของกองทุนฟื้นฟู ฯ ด้วยการระดมทุนระยะยาวแทนการกู้ยืมเงินระยะสั้น

๔. นโยบายและเป้าหมายด้านดุลการชำระเงิน

๔.๑ ปรับฐานะดุลบัญชีเดินสะพัดปี ๒๕๕๑ จากการเกินดุลร้อยละ ๓.๕ เพิ่มเป็นร้อยละ ๖.๕ ของผลผลิตรวม เนื่องจากการส่งออกขบเซากว่าที่คาดไว้ ขณะที่การนำเข้าหดตัวอย่างรุนแรง

๔.๒ รักษาเงินสำรองระหว่างประเทศปี ๒๕๕๑ ให้อยู่ในระดับที่สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ ๒๖ - ๒๘ พันล้านดอลลาร์ สรอ. เพื่อสะท้อนถึงการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดและเงินทุนเคลื่อนย้ายที่ปรับตัวดีขึ้นจากภาวะเงินตราต่างประเทศล่งหน้ำที่ทำได้ในปี ๒๕๕๐ ที่ส่วนใหญ่ได้มีการชำระแล้ว รวมทั้งอัตราการต่ออายุหนี้ต่างประเทศระยะสั้นที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับ

๕. กำหนดหลักเกณฑ์การปรับโครงสร้างหนี้ให้มีผลใช้บังคับภายในกลางเดือนมิถุนายน ๒๕๕๑ เพื่อให้การปล่อยสินเชื่อกลับคืนสู่ภาวะปกติ

๖. ดำเนินมาตรการที่เป็นรูปธรรมให้แก่โครงการบรรเทาผลกระทบทางสังคมโดยจัดสรรงบประมาณปี ๒๕๕๑ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕ ของผลผลิตรวม เพื่อการนี้

หนังสือแสดงเจตจำนง ฯ ฉบับที่ ๕ มีสาระสำคัญ ดังนี้

การดำเนินงานตามแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจมีความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศสุทธิอยู่ในระดับที่เหมาะสม ช่วยให้ค่าเงินบาทมีเสถียรภาพ อย่างไรก็ตาม เศรษฐกิจยังไม่ฟื้นตัวมากนัก ส่วนหนึ่งเป็นผลจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยอย่างรุนแรงในประเทศญี่ปุ่นและประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาค ดังนั้น การทบทวนภาพรวมและกรอบนโยบายเศรษฐกิจมหภาคเป็นสิ่งจำเป็น โดยมีเป้าหมายหลักที่จะสนับสนุนการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ มุ่งขจัดอุปสรรคที่สำคัญ คือ ปัญหาน้ำท่วมภาคเอกชนและความไม่พอเพียงของเงินทุนของธนาคารพาณิชย์

๑. การปรับโครงสร้างภาคการเงิน

๑.๑ เร่งรัดกระบวนการรวบรวมกิจการของธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน

๑.๒ สนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชนในระบบธนาคาร

๑.๓ การเพิ่มทุนโดยใช้เงินทุนจากภาครัฐ สนับสนุนการปรับโครงสร้างและเสริมสร้างความแข็งแกร่งแก่ระบบธนาคารพาณิชย์ ผ่านการให้ความช่วยเหลือด้านเงินกองทุนชั้นที่ ๑ และ ๒ การดำเนินการเช่นนี้จะเปิดโอกาสให้ธนาคารมีเงินกองทุนเพียงพอสำหรับการกันสำรองเพื่อหนี้สูญและการปล่อยสินเชื่อใหม่

๑.๔ ดำเนินงานจัดตั้งบริษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงินในภาคเอกชน

๒. นโยบายการคลัง

๒.๑ ปรับฐานะการคลังภาครัฐในปีงบประมาณ ๒๕๔๑ ให้ขาดดุลเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากร้อยละ ๓ เป็นร้อยละ ๓.๑ ของผลผลิตรวม เท่ากับปีงบประมาณ ๒๕๔๒ เพื่อชดเชยสภาวะถดถอยทางเศรษฐกิจจากการที่อุปสงค์ในประเทศยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง (การขาดดุลดังกล่าวไม่รวมถึงภาระดอกเบี้ยพันธบัตรเพื่อกองทุนฟื้นฟูฯ ในการปรับโครงสร้างระบบการเงินอีกร้อยละ ๑.๕ ของผลผลิตรวม)

๒.๒ ด้านรายจ่าย สนับสนุนการใช้จ่ายภายในประเทศเนื่องจากอุปสงค์ลดลง และเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อภาคเศรษฐกิจจริง

๒.๓ ด้านรายได้ เน้นการเพิ่มประสิทธิภาพระบบภาษี การปรับปรุงขั้นตอนการจัดเก็บและการจ่ายคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม การให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีแก่ธุรกรรมปรับโครงสร้างหนี้และการรวบรวมกิจการพิจารณายกเลิกการยกเว้นภาษีและกำหนดเกณฑ์เงินกู้ยืมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Capitalization Rules) เพื่อจำกัดการนำดอกเบี้ยจ่ายมาหักเป็นค่าใช้จ่าย

๒.๔ ให้การลงทุนของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ สามารถขาดดุลได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๐.๖ เป็นร้อยละ ๒.๑ ของผลผลิตรวม เพื่อเร่งการใช้จ่ายโครงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจด้านโครงสร้างพื้นฐานและสนับสนุนการจ้างงาน

๓. นโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

๓.๑ ยังคงเน้นเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน เพื่อให้ค่าเงินบาทมีเสถียรภาพ

๓.๒ ให้ความสำคัญแก่อัตราดอกเบี้ยตลาดซื้อคืนพันธบัตรประเภทอายุ ๑ - ๓ เดือน เพื่อให้ตลาดมีอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงระยะยาว เป็นการลดแรงกดดันจากการเก็งกำไร

๓.๓ ปรับลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมและเงินฝากในระบบธนาคาร เมื่ออัตราเงินเฟ้อลดลงเพื่อฟื้นฟูสภาพคล่อง

๔. นโยบายและเป้าหมายด้านดุลการชำระเงิน

๔.๑ ปรับฐานะดุลบัญชีเดินสะพัดในปี ๒๕๔๑ จากการเกินดุลร้อยละ ๖.๕ เพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐ ของผลผลิตรวม เนื่องจากการนำเข้าลดลงอย่างต่อเนื่อง ขณะที่ดุลบัญชีเดินสะพัดในปี ๒๕๔๒ คาดว่าจะเกินดุลลดลงเหลือร้อยละ ๗.๑ ของผลผลิตรวม จากการฟื้นตัวของการนำเข้าและมูลค่าการส่งออกในรูปของเงินดอลลาร์ สรอ. ที่ลดลงจากผลของราคาเป็นสำคัญ

๔.๒ ปรับระดับเงินสำรองระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นจาก ๒๗ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ใน ๒๕๔๑ เป็น ๓๕ พันล้านดอลลาร์ สรอ. ในปี ๒๕๔๒ เพื่อให้เงินสำรองระหว่างประเทศยังคงมีจำนวนสูงกว่านี้ต่างประเทศระยะสั้น

๕. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธุรกิจเอกชน

๕.๑ ปรับปรุงกฎหมายล้มละลายและการฟื้นฟูเศรษฐกิจ ปฏิรูปกระบวนการบังคับหลักประกัน เพื่อให้เจ้าหนี้และลูกหนี้เร่งรัดกระบวนการเจรจาและแก้ไขปัญหา

๕.๒ การยกเว้นภาษี การประนอมหนี้ของภาคธุรกิจผ่านการให้ความช่วยเหลือด้านเงินกองทุนชั้นที่ ๒ ปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นสินทรัพย์และการประเมินมูลค่าหลักประกัน การเพิ่มบทบาทของธนาคารแห่งประเทศไทยในการกำกับดูแลและติดตามการปรับโครงสร้างหนี้ของสถาบันการเงิน ทั้งนี้ เพื่อขจัดอุปสรรคและสร้างแรงจูงใจในการประนอมหนี้

๖. นโยบายเปิดตลาดเสรี

๖.๑ จัดทำกรอบการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในสาขาที่สำคัญ เพื่อลดภาระหนี้สินของรัฐบาล และเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้ จะดำเนินการอย่างระมัดระวังบนพื้นฐานของการยอมรับโดยสังคมส่วนรวม

๖.๒ กำหนดหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ผ่อนคลายกฎเกณฑ์การเช่าและถือครองที่ดินของคนต่างด้าว สนับสนุนการไหลเข้าของเงินลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ

๗. รัฐบาลจะจัดสรรเงินเพิ่มเติมอีก ๑๒ พันล้านบาท สำหรับโครงการลงทุนเพื่อสังคมและขยายขอบเขตการดำเนินงานของกองทุนประกันสังคม เพื่อให้เพียงพอที่จะรองรับผลกระทบที่เกิดจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยต่อผู้ด้อยโอกาส

หนังสือแสดงเจตจำนง ฯ ฉบับที่ ๖ มีสาระสำคัญ ดังนี้

การแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจและการเงินของประเทศไทยมีความคืบหน้าอย่างมากโดยสามารถฟื้นฟูฐานะด้านต่างประเทศ รักษาอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และวางรากฐานการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน ในการทบทวนแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจครั้งนี้ การปรับโครงสร้างระบบการเงินและการปรับโครงสร้างหนี้ภาคเอกชนยังถือเป็นหลักสำคัญของแผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจ

๑. การปรับโครงสร้างภาคการเงิน

๑.๑ ปรับมาตรการช่วยเหลือสถาบันการเงินในการเพิ่มเงินกองทุนชั้นที่ ๑ และ ๒

๑.๒ ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินเฉพาะกิจ เพื่อปรับปรุงสถานะการเงินและเพิ่มทุนให้แก่สถาบันการเงินดังกล่าว

๒. นโยบายการคลัง

๒.๑ ปรับฐานะการคลังภาครัฐในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ให้ขาดดุลเพิ่มขึ้นจากร้อยละ

๓.๑ เป็นร้อยละ ๕.๒ ของผลผลิตรวม เพื่อเพิ่มบทบาทของภาครัฐในการกระตุ้นการใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการชะลอตัวของภาคต่างประเทศและอุปสงค์ในประเทศที่ยังคงลดลงอย่างต่อเนื่อง (การขาดดุลดังกล่าวไม่รวมถึงค่าดอกเบี้ยพันธบัตรที่รัฐบาลจะต้องรับภาระจากการปรับโครงสร้างระบบการเงินอีกร้อยละ ๑.๕ ของผลผลิตรวม)

๒.๒ ด้านรายจ่าย การขาดดุลที่เพิ่มขึ้นชดเชยจากเงินกู้ต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ โดยร้อยละ ๑ ของผลผลิตรวม จะใช้ในโครงการบรรเทาผลกระทบทางสังคมและโครงการลงทุนที่เน้นการจ้างงาน ร้อยละ ๐.๕ ใช้เร่งรัดการเบิกจ่ายและโครงการด้านสังคมใหม่ที่สามารถดำเนินการได้เร็ว และอีกร้อยละ ๐.๕ รองรับการลดลงของรายได้รัฐบาลจากมาตรการภาษีในอนาคต

๒.๓ ให้คงการลงทุนของรัฐวิสาหกิจในปีงบประมาณ ๒๕๔๒ ขาดดุลได้เท่าเดิมร้อยละ

๒.๑ ของผลผลิตรวม

๓. นโยบายการเงินและอัตราแลกเปลี่ยน

๓.๑ ยืนยันการดำเนินนโยบายดอกเบี้ยที่ยืดหยุ่นเพื่อรักษาเสถียรภาพค่าเงินบาท

๓.๒ ปรับเพิ่มความต้องการถือเงินบาท (M2A) ณ สิ้นปี ๒๕๔๑ จากร้อยละ ๖.๓ เป็นร้อยละ ๘ และร้อยละ ๘.๕ ในปี ๒๕๔๒ และเพิ่มฐานเงิน ณ สิ้นปี ๒๕๔๑ จากร้อยละ ๔.๔ ให้อยู่ในช่วงร้อยละ ๖.๖ - ๘.๘ และ ๗.๕ - ๘.๕ ในปี ๒๕๔๒ เพื่อให้สอดคล้องกับการฟื้นตัวของความต้องการถือเงิน

๓.๓ การที่จะลดอัตราดอกเบี้ย และช่วงต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินให้กู้ยืม (spread) นั้น ให้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการเพิ่มทุนของธนาคารพาณิชย์เป็นสำคัญ

๓.๔ ร่วมมือกับธนาคารโลกจัดทำแผนเพิ่มทุนและสร้างความแข็งแกร่งให้กับสถาบันการเงินเฉพาะกิจในปี ๒๕๔๒ เพื่อรองรับสินเชื่อด้านที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย

๔. นโยบายและเป้าหมายด้านดุลการชำระเงิน

๔.๑ ปรับฐานะดุลบัญชีเดินสะพัดปี ๒๕๔๑ จากการเกินดุลร้อยละ ๑๐ เพิ่มเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ของผลผลิตรวม และปี ๒๕๔๒ จากร้อยละ ๗.๑ เป็นร้อยละ ๘.๔ ของผลผลิตรวม การปรับลดการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดในปี ๒๕๔๒ ลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๔๑ นั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๔.๒ ปรับระดับเงินสำรองระหว่างประเทศ ปี ๒๕๔๑ จาก ๒๗ พันล้านดอลลาร์ สรอ. เป็น ๒๘.๕ พันล้านดอลลาร์ สรอ. และในปี ๒๕๔๒ ให้ลดลงจาก ๓๕ พันล้านดอลลาร์ สรอ. เหลือ ๓๒ - ๓๓ พันล้านดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากภาวะการชำระคืนเงินตราต่างประเทศล่วงหน้าสุทธิกับสถาบันการเงินต่างประเทศลดลงเป็นลำดับ จึงไม่เป็นการต่อบัญชีเงินทุนเคลื่อนย้าย ประกอบกับคาดว่าจะมีการสนับสนุนทางการเงินจากทางการของต่างประเทศเพิ่มเติม

๕. การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ธุรกิจเอกชน

๕.๑ ปรับปรุงหลักการปรับโครงสร้างหนี้ด้วยความร่วมมือกับธนาคารโลก อาทิ กระบวนการอนุญาตตุลาการเพื่อแก้ไขข้อพิพาทระหว่างเจ้าหนี้ แนวทางดำเนินการกับลูกหนี้และเจ้าหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในกระบวนการปรับโครงสร้าง เพิ่มประสิทธิภาพระบบการติดตามผลของการปรับโครงสร้างหนี้ ดำเนินการกับลูกหนี้และเจ้าหนี้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ เพิ่มประสิทธิภาพระบบการติดตามผลของการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ เพื่อเร่งกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ให้สามารถสนับสนุนการฟื้นตัวของภาคธุรกิจอย่างกว้างขวาง

๕.๒ ออกกฎหมายจัดตั้งศูนย์ข้อมูลเครดิต (Credit Bureau) เพื่อรองรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเจ้าหนี้

คำถามข้อ ๓ หนังสือแสดงเจตจำนง ฉบับที่ ๗ (ที่กำลังจะจัดทำ) มีจุดมุ่งเน้นในการแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจในเรื่องใด ขอทราบรายละเอียด

การดำเนินมาตรการทางเศรษฐกิจตามแนวทางสถาบันกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่ผ่านมา มีข้อผิดพลาดหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อ ๓ กรอบการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจมหภาคโดยรวมที่ผ่านมายังคงมีความเหมาะสม การวางรากฐานที่แข็งแกร่งสำหรับการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ มีจุดมุ่งเน้นการปฏิรูประบบการเงิน การปรับโครงสร้างหนี้ภาคธุรกิจเอกชน การปรับปรุงกฎหมายเพื่อเอื้อให้กระบวนการขยายสินเชื่อสู่ภาคเศรษฐกิจจริง กลับเข้าสู่ภาวะปกติ ซึ่งมาตรการเหล่านี้ยังคงเป็นแกนหลักของแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ ควบคู่กับการดำเนินนโยบายการคลังให้เพียงพอต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจฟื้นตัว กล่าวคือ

๑. ดำเนินมาตรการรายจ่าย เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงการบรรเทาผลกระทบทางสังคม โดยเฉพาะผู้ยากไร้ในชนบทที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจ ทั้งนี้ จะใช้เงินกู้ต่างประเทศจากธนาคารโลกและกองทุนความร่วมมือทางเศรษฐกิจพื้นทะเล (โครงการมิยาซาวา) วงเงิน ๕๓,๐๐๐ ล้านบาท ในการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านโครงการใช้จ่ายแบบเร่งด่วนของรัฐบาล นอกเหนือจากมาตรการทางภาษีเพื่อผ่อนคลายภาระของประชาชนและกระตุ้นการใช้จ่ายอีกทางหนึ่ง

๒. การปฏิรูปภาคการเงิน โดยปรับปรุงกฎเกณฑ์การควบคุม การกำกับดูแลสถาบันการเงิน ให้สามารถดำเนินการเพิ่มทุนเข้าสู่ระดับมาตรฐานสากลที่ดีที่สุด ในส่วนของธนาคารพาณิชย์ที่ทางการเข้าแทรกแซง ก็จะดำเนินการแปรรูปให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็ว

๓. การปรับโครงสร้างหนี้ภาคธุรกิจเอกชน เพื่อฟื้นฟูสินเชื่อสู่ภาคเศรษฐกิจจริงโดยจะต้องปฏิรูปกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิของลูกหนี้จากการถูกฟ้องล้มละลาย และการรักษาสิทธิของเจ้าหนี้ในการบังคับหลักประกัน รวมทั้งจะต้องเร่งกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้นอกศาล

๔. การแปรรูปรัฐวิสาหกิจยังคงเป็นนโยบายสำคัญของการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจโดยเฉพาะในสาขาที่สำคัญ อาทิ สาขากำลังงาน ได้แก่ การให้เอกชนเข้าร่วมทุนในโรงไฟฟ้าราชนิติการกระจายหุ้นของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) การปรับโครงสร้างของอุตสาหกรรมก๊าซธรรมชาติ การประมูลขายหุ้นของกระทรวงการคลังในบริษัท เอสโซ่ ประเทศไทย จำกัด (มหาชน) สาขาคมนาคม ได้แก่ การประมูลขายหุ้นบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) การแปรรูปการทำอากาศยานแห่งประเทศไทยเป็นบริษัทเอกชน สาขาสาธารณสุขโลกและสาธารณสุขการ ได้แก่ การเพิ่มบทบาทของภาคเอกชนในการประปานครหลวง การประปาภูมิภาค และองค์การจัดการน้ำเสีย

๕. การเปิดเสรีการลงทุนทั้งในประเทศและจากต่างประเทศ โดยเฉพาะในภาคธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากวิกฤติเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีผลช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ภาคเศรษฐกิจดังกล่าว ในการนี้จำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายดังต่อไปนี้ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายที่ดินให้คนต่างด้าวสามารถได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัย พระราชบัญญัติการเช่าอสังหาริมทรัพย์ที่กำหนดให้เป็นทรัพย์สินสิทธิ เป็นต้น

สำหรับในส่วนของการให้ความช่วยเหลือทางวิชาการตามแนวทางของกองทุนการเงินระหว่างประเทศที่มักมีข้อถกเถียง และวิพากวิจารณ์ถึงแนวทางการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวนี้มีข้อผิดพลาดหรือไม่อย่างไร รัฐบาลจึงขอชี้แจงถึงกระบวนการและขั้นตอนของการจัดทำโครงการให้ความช่วยเหลือที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศพึงปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกเพื่อความเข้าใจแก่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติและต่อสาธารณชน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ดังนี้

๑. การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการผ่านหนังสือแสดงเจตจำนง ฯ แต่ละฉบับนั้นเกิดขึ้นจากการปรึกษาหารือ และเห็นพ้องร่วมกันระหว่างทางการไทยจากหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง สำนักงานประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฝ่ายหนึ่งกับเจ้าหน้าที่กองทุนการเงินระหว่างประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง นอกจากนี้ คณะเจ้าหน้าที่จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศยังได้เข้ารับฟังความคิดเห็นจากภาคธุรกิจเอกชนอีกทางหนึ่งด้วย จึงถือว่าควรเป็นความรับผิดชอบร่วมกันที่จะต้องแสดงให้เห็นตลาดมีความเชื่อมั่น

๒. ในระยะเริ่มแรกของแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจ รัฐบาลขาดการประชาสัมพันธ์ถึงความจำเป็นในการดำเนินมาตรการตามหนังสือแสดงเจตจำนง ฯ จึงอาจเป็นผลให้การปฏิบัติตามแผนมีความยากลำบาก และไม่ได้รับการสนองตอบเท่าที่ควร จนทำให้การดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลในขณะนั้นขาดความน่าเชื่อถือและไม่ได้รับการยอมรับจากสาธารณชน มีการยกเลิกมาตรการเศรษฐกิจที่ได้ประกาศไปแล้วหลายมาตรการ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ไม่สามารถเรียกความเชื่อมั่นจากตลาดคืนมาได้

๓. รัฐบาลในขณะนั้นแสดงความลังเลที่จะดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดทั้งก่อน และหลังการลอยค่าเงินบาท รวมทั้งเมื่อเกิดวิกฤติเศรษฐกิจขึ้น การตัดสินใจขอรับความช่วยเหลือจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศเน้นช้าเกินไปจนทุนสำรองระหว่างประเทศร่อยหรอจนเกือบหมด ทำให้กองทุนการเงินระหว่างประเทศมีเวลาเจรจาและพิจารณาอนุมัติให้ความช่วยเหลือผ่านกลไกการให้ความช่วยเหลือฉุกเฉินทางการเงินในระยะเวลาอันสั้นเพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างทันที่ด้วยข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ และทันสมัย เนื่องจากในขณะนั้นมีการไหลออกของเงินทุนจำนวนมากและการลดลงของค่าเงินอย่างรวดเร็ว

๔. ในการจัดทำหนังสือแสดงเจตจำนง ฯ ฉบับที่ ๑ รัฐบาลในขณะนั้นเห็นพ้องด้วยกับการดำเนินนโยบายเกินดุลการคลังภาครัฐ โดยมุ่งที่จะเข้มงวดกับการใช้จ่ายภาครัฐเพื่อมิให้เศรษฐกิจขยายตัวเกินไป และแม้เมื่อรัฐบาลใหม่ได้เข้ามาบริหารประเทศเมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๐ จะได้ตระหนักถึงความผิดพลาดที่เกิดจากการทบทวนภาวะเศรษฐกิจตามหนังสือแสดงเจตจำนง ฯ ฉบับที่ ๒ แล้วก็ตามแต่ที่ยังพยายามรักษาเป้าหมายการขาดดุลการคลังไว้อย่างเดิมโดยยินยอมให้ภาวะเศรษฐกิจชะงักงันอยู่ต่อไปนั้น เพื่อสร้างความเชื่อถือให้เกิดขึ้นทั้งจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศและนักลงทุนโดยทั่วไป ประกอบกับภาวะการณ์ในขณะนั้นยังไม่เอื้ออำนวยให้รัฐบาลสามารถเจรจาต่อรองเงื่อนไขจากการเกินดุลการคลังมาเป็นการขาดดุลได้ จนถึงในการจัดทำหนังสือแสดงเจตจำนง ฯ ฉบับที่ ๓ ที่รัฐบาลใหม่ได้เข้ามาเจรจาและปรึกษาหารือกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศอย่างใกล้ชิดจนทำให้เงื่อนไขต่าง ๆ มีความผ่อนคลายเป็นมากขึ้นโดยลำดับ

๕. ความจำเป็นในการรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยนและการลดผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้ออันเนื่องมาจากการลดลงของค่าเงินอย่างรวดเร็ว ทำให้การดำเนินนโยบายการเงินที่เข้มงวดส่งผลให้ธุรกรรมทางเศรษฐกิจหดตัวเกินกว่าเป้าหมายที่คาดไว้

๖. วิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในภูมิภาคต่างๆ ทำให้เศรษฐกิจไทยถดถอยอย่างต่อเนื่อง การดำเนินมาตรการมีความยากลำบากมากขึ้น ทำให้การแก้ไขปัญหาไม่บรรลุผลเท่าที่ควรส่งผลให้การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจต้องล่าช้าออกไป

๗. ในการคาดการณ์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศนั้น คล้ายกับนักวิเคราะห์ทั่วไปที่ประเมินขนาดของการหดตัวทางเศรษฐกิจคลาดเคลื่อนไปบ้าง เนื่องจากการวางแผนให้ความช่วยเหลือจะคาดการณ์บนพื้นฐานของความสำเร็จของแผน และมีความวิตกกังวลว่าการพยากรณ์ในแง่ลบอาจส่งผลต่อเจือใจของสถานการณ์เศรษฐกิจในขณะนั้น เพราะในบางกรณีอาจมีความจำเป็นต้องคาดการณ์ในด้านดีเพื่อวัตถุประสงค์ทางด้านความเชื่อมั่น แต่อย่างไรก็ตาม การคาดการณ์ของกองทุนการเงินระหว่างประเทศน่าจะทำได้ดีกว่านักสังเกตการณ์โดยทั่วไป